

MATEŘSKÁ ŠKOLA SOKOLEČ

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo jednací: MS 65/2024

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

OBSAH

Identifikační údaje školy	2
Charakteristika školy	3
Obecná charakteristika školy.....	3
Podmínky vzdělávání	4
Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	7
Vzdělávání dětí nadaných	8
Vzdělávání dětí mladších tří let	8
Vzdělávání dětí s OMJ	9
Organizace vzdělávání	10
Organizace dne	10
Charakteristika tříd	11
Charakteristika věkových skupin a jejich potřeb	13
Podmínky přijímání do mateřské školy.....	14
Vzdělávání v povinném posledním roce školní docházky.....	14
Charakteristika vzdělávacího programu	15
NAŠE VIZE.....	15
Zaměření školy	16
Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	16
Metody a formy vzdělávání	17
Průběžné činnosti	18
Vzdělávací obsah	19
Třídní vzdělávací program – zásady tvorby	41
Desatero mateřské školy.....	42
Evaluační systém	44
Vlastní hodnocení školky – systém ŠVP PV.....	45
Použitá literatura	46
Seznam příloh	47

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název: Mateřská škola Sokoleč, příspěvková organizace

Adresa: Kolínská 424, Sokoleč
290 01 Poděbrady

IČ školy: 05984220

E-mail: reditelna@ms-sokolec.cz

Stránky: www.ms-sokolec.cz

Telefon: MŠ – zelená třída 325 654 943
MŠ – oranžová třída 313 105 585
ředitelka 737 236 956
ŠJ 325 654 942

Právní forma: příspěvková organizace

Zařazení do sítě škol: 1. 9. 2017

Zřizovatel školy: Obec Sokoleč
Kolínská 424, Sokoleč, 290 01 Poděbrady

IZO ředitelství: 691 011 249

IZO: 107 515 342

Ředitelka školy: Mgr. Petra Boumová

Platnost dokumentu od 1.9.2024

Vypracovala: Mgr. Petra Boumová
Petra Kurucová
Jana Kosinová
Adéla Vohradníková
Mgr. Jana Boumová

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obecná charakteristika školy

Provoz: celodenní

Kapacita školy: 48 žáků

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 4 + asistenti pedagoga, školní asistenti

Mateřská škola Sokoleč je samostatným právním subjektem od 1. 7. 2017. Jedná se o dvoutřídní mateřskou školu.

Lokalita školy: Obec Sokoleč leží 6 km od lázeňského města Poděbrady. Má kolem 1000 obyvatel, rozlohu 700 ha. Budova je umístěna v centru obce v ulici Kolínská, č.p. 424. Nová budova mateřské školy je umístěna v blízkosti původní budovy, která v současnosti slouží jako Základní škola letce Františka Nováka. V původních prostorách je nyní družina.

Budova školy:

Budova je nově vystavena, slavnostně otevřena v srpnu 2020 a plně do provozu byla uvedena na začátku školního roku 1.9.2020. V přízemí budovy jsou umístěny prostory obecního úřadu, knihovna, pošta a zasedací místnost. Prostory mateřské školy jsou v prvním patře. V rámci požadavků na bezbariérový přístup byl zřízen výtah do prvního patra.

V pravém křídle budovy je zelená třída, u které je přidružena výdejna jídla, kancelář ředitelky a zázemí. V levém křídle je oranžová třída s kabinetem a skladem didaktickým a výtvarným pomůcek. Prostor mezi oběma křídly propojuje schodiště a šatna. Z obou tříd vedou požární schodiště, které jsou využívány jen v případě nebezpečí. Dveře jsou zajištěny zvukovými snímači.

Vstup do prostoru mateřské školy je zajištěn kamerovým systémem a zvonkem do obou tříd a do ředitelny.

V zadní části je umístěno hřiště s herními prvky (prolézačka, klouzačka, houpačky a pískoviště). Plochu hřiště tvoří umělý povrch s namalovanými čísly a písmeny.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

Mateřská škola má dvě třídy, které jsou koncepčně podobné. V obou třídách jsou unikátní zvýšená patra, která poskytují prostor pro uložení lůžkovin, ale především pro hru a menší koutky. Oranžová třída (Sluníčka, 24 míst) je rozlohou větší třídou. Nabízí živé a barevné prostředí, které podporuje pohybový rozvoj dětí. Třída je vybavena žebřinami a vozíkem s pohybovými pomůckami a houpáčkou. Zelená třída (Stonožky, 24 míst) poskytuje klidné prostředí pro své žáky. Rozlohou je třída menší. Je vybavena didaktickými pomůckami a dotykovou televizí.

Každá třída má vlastní jídelnu a herní vybavení, které odpovídá věkové skupině dětí. Obě třídy jsou v odpoledních hodinách využívány jako ložnice.

Interiér je členěn pomocí nábytku do koutků, které dětem nabízejí dostatek soukromí k individuálním činnostem, ale i prostor pro skupinové činnosti, vybavení odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou umístěny ve výšce očí dětí, aby si je mohly samostatně brát.

Technické vybavení: počítač se skenerem a tiskárnou, osobní laptopy učitelů, interaktivní televize, MagicBox, magnetofon, mikrovlnná trouba; hudební vybavení: klasický klavír, klávesy, akordeon, drobné hudební nástroje

V šatně využíváme volné prostory pro výstavu prací a výrobků dětí. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy a výzdobě tříd.

Z budovy můžeme zadním vchodem vyjít na zcela nové hřiště, které je vybaveno prvky odpovídajícími požadavkům na bezpečnost – prolézačky, houpáčky, pískoviště, atd. Povrch je z pryže. Zároveň můžeme využívat i školní zahradu, která je v prostorech Základní školy Letce Františka Nováka Sokoleč. Zahrada je vybavena travnatým povrchem s malým umělým svahem i částí zpevněné plochy se silnicí. Dřevěná průlezka se skluzavkou „Pastelka“, dřevěný domeček, lavičky a několik plastových prvků. Sklad je vybaven sportovním náčiním, hračkami a náradím pro hry dětí.

Životospráva

Dětem je poskytována celodenní strava ze školní jídelny. Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava podle spotřebního koše.

Děti mají celý den k dispozici v každé třídě možnost volit si ze slazeného nápoje nebo čisté vody. Mohou si samostatně nalévat, malým dětem připomíná pitný režim v průběhu dne učitelka. Děti mají vlastní hrneček z domova.

Jídlo je dováženo na vozíku z kuchyně, která je v jiné budově. Dětem jídlo rozdává školnice. Děti chodí s talířem k vozíku a odnášejí si své porce na místo u stolu. Nejmladším dětem asistují učitelky. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Podporujeme samostatnost při sebeobsluze. Děti nekrmíme, nenutíme je do jídla, u starších dětí se pomocí motivace snažíme docílit ochutnání a seznámení s novou chutí jídla. Děti mají možnost volby ovoce a zeleniny podle vlastní chuti a nabídky.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Pohybové aktivity jsou denně využívány díky koutku s pohybovým náčiním, které mají děti volně k dispozici – balanční pomůcky, překážky, lávky, míče, šátky, kameny, lano, tunel, obruče.

Pobyt venku je organizován denně na zahradě školy, v parku, v lese nebo na hřišti. V letních měsících se činnosti přesouvají ven již ráno, zahradu využíváme i po odpočinku, pokud jsou k tomu vhodné podmínky počasí. Pobyt venku se zkracuje či neuskutečňuje vůbec při silném mrazu, větru, dešti a při inverzích.

Odpoledne po obědě děti odpočívají ve svých třídách, kde jsou rozkládána lehátka. Děti usínají, případně odpočívají při četbě knih, mají možnost hrát si s vlastní plyšovou hračkou. Dětem, které neusnou, je nabídnuta tichá individuální činnost u stolečků nebo na lehátku (puzzle, didaktické pomůcky, skládačky, knihy), dodržují však pravidlo nerušit ostatní spící děti. Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Psychosociální podmínky

V prostředí MŠ jsou všemi zaměstnanci vytvářeny takové podmínky, aby se dítě cítilo dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Rovnocenné postavení všech dětí, volnost a osobní svoboda je vyvážena potřebným řádem. Respektování potřeb dětí.

Učitelky vzájemně spolupracují, plánují, vytváří třídní vzdělávací plány. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám. Děti nejsou zatěžovány spěchem a chvatem. Děti se podílí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, ve kterém jsou všichni rádi a kam se těší.

Děti jsou učitelkami podporovány v samostatných pokusech a pozitivně hodnoceny. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a pravidla, které společně s dětmi nastavujeme.

Adaptační program dětí začíná již dlouho před zápisem návštěvními hodinkami v mateřské škole, které se konají každý měsíc podle dohodnutého a propagovaného plánu. V září je rodičům dětí navržen adaptační program, který je přizpůsobován potřebám dítěte ve spolupráci s rodinou.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Organizace

Provoz mateřské školy je od 6.15 do 16.15 hodin. V době letních prázdnin je MŠ uzavírána na 5 - 6 týdnů. Doba uzavření MŠ je projednána se zřizovatelem a oznámena 2 měsíce dopředu.

Předškolní vzdělávání uskutečňujeme formou spontánních i řízených aktivit, které se prolínají. Cílené činnosti (přímo či nepřímé řízené), v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení, je založeno na aktivní účasti dětí s využitím prožitkového, kooperativního a situačního učení.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí, mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Věkově smíšené skupiny přirozeně vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, účast v malých, středních i velkých pracovních skupinách. Pokud děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Doplňkové aktivity a nabídka nadstandardních činností jsou společně plánovány s rodiči a na jejich přání se snažíme reagovat. Přehled těchto akcí a činností je umístěn na stránkách školy a na informačních nástěnkách u tříd a v deníku školky, který je umístěn v šatně a pravidelně aktualizován.

Pro nově přichozí děti uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim po dohodě s rodiči dětí.

Řízení mateřské školy

Povinnosti a případné pravomoci všech pracovníků jsou jasně vymezeny náplní práce, se kterou jsou zaměstnanci každoročně seznamováni na provozní poradě na počátku školního roku. Zaměstnancům je nechán dostatek prostoru pro vyjádření názoru na řízení MŠ.

Je vytvořen funkční informační systém, který probíhá nejen v prostorách mateřské školy, ale i prostřednictvím aplikace Správa MŠ a Moje MŠ. Velký důraz je kladen na týmovou práci a na pohodové, nekonfliktní prostředí, při vedení ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení. Na všech činnostech MŠ spolupracuje pedagogický kolektiv. Ke spolupráci zveme rodiče na třídní schůzky, neformální společné akce.

Ředitelka pravidelně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, vychází z analýzy a využívá zpětné vazby. Tvorbou ŠVP PV je pověřena ředitelka MŠ s celým kolektivem pedagogického sboru. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Mateřská škola spolupracuje s různými subjekty a partnery (podrobný popis spolupráce, viz Příloha 1):

- Zřizovatel – obec Sokoleč
- Základní škola letce Františka Nováka Sokoleč
- Mezi námi o.p.s.
- Stacionář v Kluku
- Seniorpark Sokoleč
- MAS Mezilesí
- Univerzita Hradec Králové (od roku 2023 – fakultní mateřská škola)
- Mateřské školy Pňov-Předhradí, Libice nad Cidlinou, Kovanice a podle možností dalšími mateřskými školami
- Místní podnikatelé
- Agro Sokoleč a.s.
- Spolek chovatelů
- MS ČČK
- SK Sokoleč
- Místní knihovna Sokoleč a Městská knihovna Poděbrady
- Sokol Sokoleč
- DDM Symfonie Poděbrady
- Ekocentrum Huslík
- Polabské muzeum Poděbrady

Mateřská škola spolupracuje i s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních problémů:

- Klinickým logopedem v Poděbradech

- PPP Nymburk, PPP Kolín
- Pediatrie

Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují pedagogičtí pracovníci, kteří splňují odbornou kvalifikaci pro práci s dětmi předškolního věku. Součástí pracovního týmu jsou i dvě školnice.

Zaměstnanci si pravidelně doplňují vědomosti formou DVPP. Pedagogové se aktivně sebevzdělávají, ředitelka školy podporuje profesionalizaci celého týmu s ohledem na podmínky a požadavky MŠ. Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči, mají předepsanou kvalifikaci. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Pedagogové se chovají profesionálně. Společně si vytváříme pravidla fungování kolektivu. Specializované služby kontaktujeme pro spolupráci podle potřeby a domluvy.

Spoluúčast rodičů

Spolupráce školy a rodičů funguje na základě partnerství. Komunikace s rodiči je nutnou podmínkou k získání zpětné reakce na činnost školy. Rodiče mají možnost vstupovat do tříd, po domluvě se účastnit činností s dětmi, zapojit se do plánování činností dětí, při řešení vzniklých problémů. Rodiče jsou pravidelně průběžně informováni o činnosti dětí na informačních nástěnkách, na stránkách školy, 1-2x ročně na schůzkách, na společných akcích.

V průběhu roku před nástupem do MŠ se mohou rodiče s dětmi seznamovat s MŠ v adaptačním programu na „Návštěvní hodinky v MŠ“. Chráníme soukromí rodiny, jednáme s rodiči ohleduplně, taktně a s vědomím, že pracujeme s důvěrnými informacemi. Podporujeme rodinnou výchovu, nabízíme poradenský servis a osvětu v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření jsou obecně definována jako nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Podpůrná opatření mají pět stupňů. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školských zařízení stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření 1. stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

IVP se vypracovává pouze, pokud to doporučí školské poradenské zařízení. Pokud ŠPZ vypracovat IVP doporučilo, musí ho MŠ do 1 měsíce vypracovat. Pokud ŠPZ nedoporučilo vypracovat IVP, MŠ ho nemusí vypracovat. PLPP se může, ale nemusí, vypracovat v písemné formě pro dítě, kterému jsou poskytována podpůrná opatření 1. stupně. Je-li dítě s odkladem školní docházky dítě, kterému jsou poskytována podpůrná opatření 1. stupně, MŠ může, ale nemusí PLPP vypracovat.

Podpůrná opatření **prvního stupně** slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, obtíže s narušenou komunikační schopností, grafomotorikou, předmatematickými vztahy a pojmy, problémy se zapomínáním, drobné

obtíže v koncentraci pozornosti atd.). Škola zohledňuje sociální status, vztahovou síť žáka a jeho sociální a rodinné prostředí.

Podpůrná opatření **druhého až pátého stupně** lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření definovaná školským poradenským zařízením poskytuje škola bezodkladně po doručení zprávy či doporučení. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením.

Cílem mateřské školy je přizpůsobit podmínky pro vzdělávání dětí individuálním potřebám dětí – věcné prostředí, životospráva dětí, psychosociální klima, organizace vzdělávání, personální a pedagogické zajištění, spolupráce s rodinou. Zajistit uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu. Zvolit vhodné organizační činnosti, volba vhodného obsahu, forem a metod vzdělání. Kvalifikovaně zrealizovat všechna stanovená podpůrná opatření.

Dále je cílem osvojování specifických dovedností odpovídající individuálním potřebám dětí. Navázání úzké spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními.

Vzdělávání dětí nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Nadaným žákům připravujeme v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířený obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem v podobě Plánu pedagogické podpory.

Po 3 měsících navážeme ve spolupráci s rodiči kontakty s PPP nebo SPC k odbornému posouzení. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se uskuteční podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Vzdělávání dětí mladších tří let

Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika. Takto malé děti potřebují ke svému všestrannému vývoji co nejvíce smyslových vjemů – zaměřili jsme se na nákup vhodných hraček pro děti tohoto věku, největší prostor dostávají pro volnou hru:

- Volíme vhodné činnosti, jednoduché hry a hračky
- Hračky a hry pro tyto děti umísťujeme v dolních skříňkách, aby byly dobře dostupné a viditelné
- Nevhodné a nebezpečné hračky umísťujeme do vyšších polic, případně uzavřených skříňek
- Rozšiřujeme knihovnu o publikace a materiály, které se věnují tomuto tématu.
- Režim dne upravujeme s ohledem na potřeby dětí
- Rozvíjíme a podporujeme u těchto dětí především zvládnutí citové samostatnosti, zvyšování emoční nezávislosti – odloučení od rodiny

Naším cílem je i takto malé děti začlenit do edukačního procesu pomocí pozvolné a šetrné adaptace se zaměřením na socializaci a prohlubování základů sebeobslužných

činností. Důležitou součástí je spolupráce s rodiči na adaptačním procesu dětí, který řešíme vždy individuálně

Vzdělávání dětí s OMJ

Děti s OMJ nejsou homogenní skupina, jejich potřeby jsou odlišné v každém věku i stupni jazykového rozvoje, a proto je důležité pracovat v úzké spolupráci s rodiči, vyměňovat si informace o všech stránkách rozvoje dítěte. Mateřská škola již nyní poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí češtiny jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází díky kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učitelkami přirozeně ke vzdělávání v češtině. Děti se nejlépe učí jazyk přirozenou cestou kontaktem s vrstevníky a nadměrné vyčleňování dětí ze známého prostředí jim neprospívá. Nový systém jazykové přípravy je pak určitou nadstavbou a větším zacílením na vzdělávání dětí cizinců v češtině. Děti pocházející z odlišného kulturního a jazykového prostředí přirozeně potřebují naši podporu a specifický přístup odpovídající jejich potřebám. Tyto děti jsou při vstupu do české MŠ mnohdy poprvé odloučeny od rodičů, ocitají se v neznámém prostředí, kde najednou nikomu a ničemu nerozumí, a jsou zcela odkázané na pomoc učitelů.

Využívány jsou následující metody:

- názorně demonstrační
- metody praktické
- nonverbální komunikaci (gesta, úsměv, pohlazení oční kontakt - s povědomím, jak jsou tyto neverbální projevy v určité komunitě přijímány).

Formy organizace práce s jinojazyčným dítětem volíme s ohledem na individuální zvláštnosti dítěte.

- individuální přístup k dítěti
- párovou spoluprací,
- postupně dítě začleňovat do spolupráce s celou skupinou dětí, např. při rytmickém doprovodu písně, při tanci, pohybových hrách, dramatizacích atd.
- pozitivní motivace a hravé činnosti.

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Počet tříd: 2

Počet učitelek mateřské školy: 4 (+ asistenti pedagoga a školní asistenti dle možností)

Počet provozních pracovníků: 2

Věkové složení dětí: od 2 – 7 let

Kapacita mateřské školy: 48 dětí

V MŠ obvykle činí docházka dětí období od 3 - 6 let. V případě odkladu školní docházky pečujeme o dítě do 7 let. Podle kapacitních možností MŠ a zájmu rodičů, kteří jsou zaměstnaní, přijímáme i děti mladší, pokud jsou schopni pobytu v MŠ a dovoluje to kapacita MŠ.

Zřizovatel: Obec Sokoleč

Provoz mateřské školy: 6.¹⁵ hodin – 16.¹⁵ hodin

(provozní dobu každoročně projednáváme s rodiči na první třídní schůzce podle provozních možností mateřské školy a potřeb rodičů. Projednaná provozní doba je schvalována zřizovatelem.)

Působení dvou učitelů zároveň:

- Od 6.15 hodin – 7.15 hodin se děti schází v zelené třídě,
- V 7:15 odchází děti do oranžové třídy s paní učitelkou. Děti mají po dohodě s učitelkou možnost využít pobytu ve druhé třídě, pokud mají zájem.
- Rodiče přivádějí děti od 6.15 do 8.00.
- Mezi 9.15 – 10.00 hodin (dle rozpisu pracovní doby) přichází učitelka na překrývání na vycházku a po dobu oběda a přípravu na odpočinek.
- Odpoledne po dobu odpočinku jsou v provozu obě třídy se dvěma učitelkami. Od 15:30 se děti opět spojují v oranžové třídě.
- Služby učitelek jsou rozepsané takovým způsobem, aby byla v organizačně náročnější části dne v dopoledních hodinách zajištěna optimální pedagogická péče a maximální bezpečnost dětí. Překrývání přímé pedagogické činnosti je zajištěno v maximálně možném rozsahu.
- Děti se rozcházejí zpravidla od 14.30 hod. do 16.15 hod.

Organizace dne

6.¹⁵ – 11.³⁰

V této době probíhají následující činnosti:

- příchod dětí, spontánní činnosti a nepřímo řízené činnosti, hry v tematických koutcích, tělovýchovná chvilka.
- volné hry, pohybová chvilka
- hygiena, svačina
- částečně didakticky zacílené činnosti, didakticky zacílené činnosti, komunitní kruh, skupinové činnosti, přímo či nepřímo řízené aktivity, využití pracovních a herních koutků.
- Převlékání a pobyt venku (lze upravit dle počasí a potřeb v konkrétní den)

11.³⁰ - 12.³⁰

- hygiena, oběd, vyzvedávání dětí po obědě

12.³⁰ - 14.⁰⁰

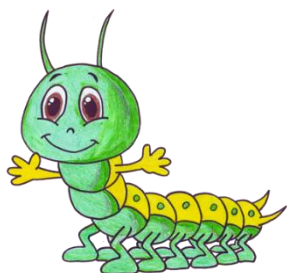
- hygiena, odpočinek, odpočinkové a klidové aktivity a činnosti.

14.⁰⁰ - 16.¹⁵

- odpolední svačina, zájmové hry a činnosti dětí, pobyt na zahradě, rozcházení dětí

Časové rozložení jednotlivých aktivit odpovídá individuálním potřebám dětí a skupiny.

Charakteristika tříd

ZELENÁ TŘÍDA - STONOŽKY

Zelená třída je umístěna v pravém křídle budovy. S oranžovou třídou má společnou šatnu.

Třída má vlastní koupelnu v barvách třídy, kde jsou toalety, dlouhé umyvadlo a sprcha. Do koupelny je možné vstupovat ze třídy i z chodby. Do třídy vedou posuvací dveře.

U třídy je výdejna jídla s okénkem. V blízkosti jsou stolečky s židlemi, které jsou využívány jako jídelna i výtvarný koutek. Děti mají stálý přístup k vodě či šťávě, které si nalévají sami do svých hrnečků.

Ve třídě je dotyková obrazovka na ICT, klasické piano, vozík na pohybové aktivity, kuchyňka s tekoucí vodou a vybavením na experimenty a herní prvky.

ORANŽOVÁ TŘÍDA - SLUNÍČKA

Oranžová třída je umístěna v levém křídle budovy, se zelenou třídou má společnou šatnu. Oranžová třída je větší, než zelená.

K oranžové třídě je připojen sklad a kabinet učitelek.

U vstupu do třídy je koupelna se smíšenými toaletami, umyvadly a sprchami.

Třída je vybavena elektrickým pianem, Magic Boxem na ICT, funkční dětskou kuchyňkou s tekoucí vodou a vybavením, ochodem a koutkem dramatické výchovy. Ve třídě jsou žebřiny s vozíkem vybaveným na pohybové aktivity dětí.

Jídlo je do třídy dováženo na vozíku z výdejny. Děti mají celý den k dispozici nabídku vody a šťávy, kterou si sami nalévají do vlastních hrnečků.

Vybavení tříd

	Námětové hry z oblasti rodinného života. Je zde vybavený kuchyňský kout, nákupní koutek, stoleček se židličkami, velký dřevěný domeček vybavený panenkami s příslušenstvím. (probíhá zde dětské vaření, práce v kuchyni, žehlení, péče o miminka, nakupování, hry s domečkem a panenkami.)
	Stejně jako při jiných hrách i při hře s kostkami děti procházejí různými fázemi učení. Učí se chápat výšku a váhu, rozpoznávat tvary, spolupracovat, zlepšovat koordinaci oko – ruka. Děti zde pracují s kostkami dřevěnými, pěnovými, plastovými, a to různých tvarů a barev, se stavebnicemi, autíčky, sezónními „pomůckami“ jako kaštiny ad.
	Různé druhy a velikosti aut, dopravní značky, silnice, dřevěné vláčky s kolejem a dalšími doplňky, variabilní autodráhy.
	Děti procvičují jemnou motoriku, pracují s malými předměty. Patří sem skládání puzzle, jednoduché stolní individuální i skupinové hry (domino, pexeso, trixesa ad.). Také např. přebírání, třídění, navlékání různých materiálů, mozaiky.
	Koutek vybaven knihami, dětskými časopisy, magnetickou tabulí, magnetickými obrázky a skládačkami, číslicemi a písmeny.
	Výtvarné činnosti poskytují dětem radost, vzruch a uspokojení. Podporují tvořivost, zvědavost, představivost a činorodost. Děti v ateliéru malují, kreslí, lepí, stříhají, modelují, pracují s nejrůznějšími druhy barev, hmoty, materiálů.
	Ve třídách je umístěn kontejner s kinetickým pískem, doplněný různými tvořivými doplňkovými pomůckami a materiály.

 Hudba	Zpíváme, hrajeme na různé rytmičko-melodické nástroje, hrajeme pohybové, rytmické hry ad.
 Dramatika a divadlo	Děti si zde mohou zkusit kostýmy, připravit si tvořivé dramatické činnosti. Lze zde hrát divadlo s různými maňásky, prstovými loutkami, plošnými loutkami, papírovými loutkami.
 Pohyb a Sport	Vozík se sportovním náčiním dává dětem možnost využití obručí různých velikostí, míčů, kuželů, žíněnek, balančních pomůcek, překážkových můstků a lávek, praporků, tyčí a dalších pomůcek.

Charakteristika věkových skupin a jejich potřeb

- I. **Palečci (2 – 4 leté děti)** – u těchto nově nastupujících dětí se zaměřujeme na co nejlepší adaptaci na novou situaci. Těsně spolupracujeme s rodinou ještě před vstupem dětí do MŠ – návštěvní hodinky v mateřské škole. Děti, ještě než jsou přijaty, mohou s některým z rodičů navštěvovat mateřskou školu, poznat její prostředí, učitelky. Zapojit se do her a činností dětí, které do MŠ již dochází. Hlavním cílem v září je postupná adaptace dětí na MŠ a navázání dobré spolupráce s novými rodiči. Nenásilné postupné přizpůsobování na uspořádání dne v MŠ, dohodnout se s rodiči na poskytnutí dostatečného času na vstávání a oblékání. Vyloučit křik, spěch a nepohodu, který nepřipívá k adaptaci. Vytvořit pro děti co nejpodněnější prostředí pro první prožitky, první společné činnosti a harmonický rozvoj celé osobnosti.
- II. **Střední (4 – 5 leté děti)** – navazujeme na první získané kompetence z prvního roku vzdělávání a pokračovat v dalším rozvoji dětí v oblastech RVP PV. Vytvoření co nejpodněnějšího prostředí pro prožitky z různých činností, společných her, rozvoje pohybových činností spojených s duševní pohodou, vést děti k poznávání hodnot, vzájemné ohleduplnosti, ochotně si pomáhat, chránit své zdraví, přírodu, životní prostředí, seznamovat se se zvyky a tradicemi.
- III. **Předškolní (5 – 6 leté děti)** – budujeme na prvních základech získaných kompetencí z předchozích ročníků. Zaměřujeme se na skupinové i částečně řízené činnosti. Připravujeme děti na vstup do základní školy. Velká pozornost je věnována dětem s odkladem školní docházky – v době ranních her a odpoledních činností. Důraz ve

všech věkových skupinách je potom kladen na prosociální činnosti dětí. Povinné předškolní vzdělávání je uskutečňováno v pracovních dnech od 8.⁰⁰ – 12.⁰⁰

Podmínky přijímání do mateřské školy

- termín pro podání žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitelka po dohodě se zřizovatelem v období od 2. května do 16. května,
- o termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy a obecního úřadu, obecního úřadu – místního rozhlasu, místního tisku, plakátů, veřejné vývěsky obecního úřadu, na vstupní informační vývěsce školy.
- ředitelka rozhodne do 30 dnů ode dne přijetí žádosti o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy,
- přijímány jsou děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, nejdříve však děti od 2 let pokud jsou dostatečně zralé na pobyt v mateřské škole a dovoluje to kapacita zařízení,
- podmínkou přijetí k předškolnímu vzdělávání je doložení potvrzení od lékaře, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci; tato podmínka se nevztahuje na děti, které budou plnit povinnou předškolní docházku podle §34, odst.1 školského zákona.
- kritéria pro přijetí dětí, pokud počet přihlášených dětí překročí maximální kapacitu, stanovuje ředitelka školy a zveřejněna jsou jak před zápisem, tak po celou dobu správního řízení.
- o zařazení zdravotně postiženého dítěte rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce, vyjádření pediatra a pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra.
- Děti jsou v homogenních třídách, což umožňuje rodičům volnost ve výběru třídy, se kterou si vytvořili vztah v rámci adaptačního období, zároveň je možné zařazovat do stejné třídy sourozence rozdílného věku.

Vzdělávání v povinném posledním roce školní docházky

- s účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte povinné,
- povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 – 12:00 hodin,
- povinnost není dána ve dnech školních prázdnin,
- dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu,
- náležitosti omlouvání neúčasti dítěte ve vzdělávání upravuje školní řád mateřské školy
- v mateřské škole zajišťujeme společnou přípravu předškolních dětí v programu „Předškoláček“, kde jsou spojeni předškoláci z obou tříd, na něj následně navazují Pohybové hry dětí v ZŠ

- příprava předškoláků probíhá také v každé třídě zvlášť a je přirozeně zahrnuta do dopoledního programu formou nepřímých a řízených aktivit, tyto aktivity si každá třída organizuje dle konkrétních potřeb skupiny
- pro rodiče předškolních dětí pořádáme podle potřeby a zájmu rodičů schůzku s učitelkami ze Základní školy letce Františka Nováka.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

NAŠE VIZE

„I ten nejmenší člověk může změnit směr budoucnosti.“

J. R. R. Tolkien

Hlavní vize a směřování celé organizace vychází z jejího charakteru a kulturního prostředí obce Sokoleč. Jsme mateřská škola, která vždy stála v centru kulturního života vesnice a tradičně býváme společně s dětmi a rodiči nedílnou součástí místního dění. Cílíme na to, abychom zachovali a do budoucna prohlubovali komunitní charakter školky.

Hlavním posláním mateřské školy je poskytovat žákům nejen kvalitní vzdělávání, ale budovat v nich i správné životní hodnoty. Komunitní školou je taková škola, která se zapojuje do života místní lokality a sama se stává centrem dění, což přirozeně vede k rozvoji prosociálního chování, občanských kompetencí, zdravého životního stylu a podpoře mezigeneračního učení. Podporujeme děti k participaci na životě v lokalitě a vedeme k tomu, aby společně přemýšleli, jak bychom mohli v obci pomáhat

a zapojit se. Vytvářet přátelské a tvořivé prostředí, ve kterém funguje respektující komunikace a otevřené partnerství. Být školou, která podporuje nejen rodiče a své zaměstnance, ale i samotné děti, aby měli zájem o své sociální, kulturní i životní prostředí.

Vzdělávací obsah ŠVP Sokoláci si klade za cíl komplexně rozvíjet osobnost dětí v 5 základních oblastech – vztahy, svět, příroda, zdraví a tradice. V rámci těchto pěti oblastí (5 sokolích pírek) vybíráme z konkrétní nabídky témat a výstupů. ŠVP není uspořádán časově chronologicky, ale umožňuje učitelkám i dětem při výběru témat pružně reagovat na současnou situaci, počasí, požadavky a potřeby. Každá třída si vybírá témata dle vlastního uvážení a určuje si jejich délku. Zároveň mohou využít vzdělávací nabídku, které je u oblastí uvedena.

Zaměření školy

Jsme venkovská škola rodinného typu, která míří na zachování osobního přístupu k dětem i rodičům. Chceme vychovávat děti v přirozeném prostředí, v harmonii s přírodou, venkovskými hodnotami a tradicemi. Ve výuce co nejvíce využíváme prostředí, spolupracujeme s místními spolky, podnikateli i drobnými řemeslníky a zemědělci. Dětem poskytujeme prožitkové a činnostní učení, které nám naše prostředí umožňuje.

Vzdělávání je založené na prožitcích dítěte, na vlastní aktivitě, dítě se učí činnostmi, které vykonává ze své vůle a svého zájmu, s kterými může experimentovat. Veškeré aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti, podněcují k zájmu o poznávání a získávání nových zkušeností a dovedností.

Vycházíme z modelu tzv. na dítě orientované pedagogiky, v níž je do popředí stavěna individualita každého jedince. Chceme, aby se každému dítěti dostalo podpory, péče a stimulace v míře, kterou individuálně potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje. Ve vzdělávání se inspirováme programem „Začít Spolu“, který podporuje samostatnost dětí a jejich rozvoj v různých oblastech života.

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším cílem je, aby se z malého človíčka stala plnohodnotná osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvůrčího jedince cestou přirozené výchovy. Děti se nemohou efektivně učit, pokud nejsou uspokojeny jejich přirozené lidské potřeby a cítí se svým způsobem ohroženy.

Podporovat osobnostní harmonický rozvoj, a to zajištěním podmínek a činností upevňujících a rozvíjejících zdraví dětí. Péči věnovat rozvoji řeči a komunikačních dovedností. Promyšleně motivovat děti při plnění různých úkolů. Dovednosti a návyky upevňovat a rozvíjet při hře a aktivní činnosti.

Rozvíjet schopnost vnímat hodnoty spojené se zdravým životním stylem a životním prostředím. Zapojovat se do činností skupiny, respektovat individualitu ostatních dětí, svobodně volit činnosti v průběhu dne. Vést děti ke kladnému postoji k sobě samému i k ostatním dětem.

Posilovat sebevědomí a sebedůvěru dětí pomocí vhodných hodnotících prostředků. Učit tolerovat zájmy, potřeby i postoje druhých. Vést děti tak, aby byly schopny zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Metody a formy vzdělávání

Základní formou vzdělávání je hra, zábava a zájmové činnosti pro děti. Povzbuzují aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Využíváme:

- Námětové hry
- Prosociální hry
- Didaktické hry
- Pohybové hry
- Konstruktivní hry
- Dramatické hry
- Smyslové hry
- Intelektuální hry

V těchto činnostech používáme integrovaného vzdělávání – slučuje poznatky z více oborů, využívá různých metod učení:

- **Interaktivní učení**
- **Prožitkové učení** – učení, které vychází z vlastní zkušenosti a prožitku, je to způsob učení, který je pro dítě přirozený a jemu vlastní, v předškolním věku je realizován prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou (učitelka připraví vzdělávací aktivity, nabídne je dětem a děti si individuálně a svobodně volí.)
- **Kooperativní učení** - učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánované činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit se, kontrolovat a hodnotit společnou práci.
- **Tematické učení** - je vzdělávání dětí, které spočívá ve vyhledávání témat, činností a situací, které jsou dětem blízké, srozumitelné a umožňují, aby děti očekávané poznatky, dovednosti a postoje dokázaly v reálných souvislostech prakticky využít.
- **Spontánní sociální učení** – učení je založené na principu přirozené nápodoby chování a jednání a vytvoření celoživotních postojů a vzorců chování platných po celý život.
- **Projektové učení** – uplatňované při zpracování integrovaných bloků.
- **Činnostní učení** – dítě projevuje vlastní iniciativu, koná a jedná, je aktivní – učí se na základě vlastních intelektových činností (řešení problémů) i praktických (řešení praktických situací.)
- **Problémové učení** – učení pomocí řešení konkrétního problému, připravený problém, který děti řeší, dávají návrhy na jeho řešení, společně pod vedením učitelky dojdou k výsledku.
- **Experimentální učení**
- **Situační učení**

Průběžné činnosti

- **Individuální činnosti** - zařazujeme tyto činnosti pro děti postižené, s odkladem školní docházky, pro děti nadané, vždy podle potřeby dětí a učitelek.
- **Skupinové činnosti** – v různých velkých skupinách zaměřené především na předškoláky a na specifické dovednosti - hudební, výtvarné, jazykové, pohybové.
- **Relaxační a odpočinkové činnosti** - vždy podle potřeby dětí ve třídě - zklidnění na lehátku- poslech písní, poezie, četby. Programy pro nespavé děti, reedukační a kompenzační programy. Relaxace na zahradě, v lese, na hřišti - pohybové a psychické a uvolňovací činnosti.
- **Multimediální činnosti** - televize, video, CD, počítačové programy, DVD, interaktivní tabule.
- **Logopedické a jazykové chvíle**
- **Sezónní činnosti** - pozorování přírody, sáňkování, klouzání, hry v lese, na písku, použití dětských dopravních prostředků.
- **Doplňkové činnosti** - nadstandardní – výlety, divadla, kroužky, společné akce se ZŠ, společné akce s rodiči, školy v přírodě, plavecký výcvik, spolupráce s jinými subjekty, spolupráce s budoucími adepty.
- **Výtvarné činnosti** - experimenty s výtvarným materiálem ve individuálně, skupinách či hromadně

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Sokolík poznává sebe a své blízké

Vychovávat a vzdělávat k sociálnímu a emočnímu růstu – emoční inteligenci. Dokázat se orientovat ve světě emocí, komunikace a sociálních vztahů. Dokázat prožívat lásku a sounáležitost se svými blízkými, navazovat nová přátelství. Úkolem bloku je rozvinout sebeuvědomění a sebepoznání dítěte. Reflektovat jeho blízké sociální okolí a posilovat prosociální chování k ostatním. Uvědomování si pravidel společného soužití. Adaptovat se na život v mateřské škole. Poznávat emoce své a svého okolí a přiměřeně a citlivě na ně reagovat.

Výběr témat

U nás ve školce
Mám nové kamarády
Kde je moje doma
Já a moje rodina
Emušáci - Jak se cítím?
Jak se k sobě chováme
Kdo si hraje, nezlobí.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy

Oblast	Očekávané výstupy
5.1 Dítě a jeho tělo	– zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí – zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony – rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

5.2 Dítě a jeho psychika 5.2.1 Jazyk a řeč	– vést rozhovor – domluvit se slovy i gesty, improvizovat – sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech – poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma – poznat napsané své jméno
5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	– poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno – zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité – postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí – chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
5.2.3 Sebepojetí, city, vůle	– odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory – rozhodovat o svých činnostech – ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování – zorganizovat hru – prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování
5.3 Dítě a ten druhý	– navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho – porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad – přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství – chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené – dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla – bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
5.4 Dítě a společnost	– uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) – začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti – porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých – adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

5.5 Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Rozvíjené kompetence

- *Kompetence k učení:* učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
 - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- *Kompetence k řešení problémů:* nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- *Komunikativní kompetence:* dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
 - v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- *Sociální a personální kompetence:* dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
 - spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- *Činnostní a občanské kompetence:* dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
 - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Vzdělávací nabídka

- Volné hry ve třídě a na zahradě - seznamování se s prostorem a hračkami v mateřské škole
- Společná procházka po prostorách školy, návštěva školní družiny, základní školy, školní kuchyně a jídelny
- Seznámení s denními rituály a režimem
- Vytváření společných pravidel soužití, kolektivní určování pravidel za přispění dětí
- Seznamování s klavírem a zpívanky
- Mimické i výtvarné vyjádření nálad
- Emoční obrazy

- Popřání kamarádovy, vyjádření, soustrasti, soucitu
- HRY: První jednoduché hry s pravidly, hry na zapojení mladších dětí, hry se jmény, hry na rozvoj emocí a socializace, pantomima, hry v roli a improvizace
- Námětové hry ze světa dospělých
- Dramatizace (s využitím loutek)
- Improvizace a tvořivá hra na divadlo
- Spolupráce ve skupině, společné řešení problémů a plnění úkolů
- Exkurze do objektů v okolí mateřské školy
- Komunikační kruh – diskuze na různá témata
- Besídka pro rodiče a příbuzné
- Výroba drobných dárků pro blízké
- Mezigenerační – navazování kontaktu se starší generací, vyprávění o babičce a dědečkovi
- Seznámení s místem, kde bydlím – znak Sokolče, návštěva objektů, architektura domů, kresba kapličky, mapa Sokolče a letecká fotografie
- Prohlížení plánů vesnice, malování vlastních map pro určování podstatných bodů v obci, určení vlastního domu
- Využití velkoformátových ilustračních obrazů
- Barevné kamínky

Sokolík poznává svět

Vychovávat děti k celoživotnímu vzdělávání. V edukačním procesu rozvíjíme smyslové vnímání dětí, získávání nových poznatků prožitkovým učením. Podporovat rozvoj jejich vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším poznávání a učení. Úkolem bloku je poskytnout základ k celoživotnímu vzdělávání a položit základní kameny, na kterých by mohlo dítě budovat další poznání a sebe-rozvíjení. Podnítit touhu poznávat své okolí a celý svět v širších souvislostech. Podnítit úctu k lidské práci a jejím výtvorům.

Výběr témat

Na cestě si pozor dej
Země česká, domov můj
Cestujeme s globusem
Poletíme do vesmíru
Čím budu, až vyrostu
Město a vesnice
Z pohádky do pohádky
Cestujeme do minulosti
Zkoumáme a pozorujeme
Já jsem muzikant
Knížka je můj kamarád

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy

Oblasti	Očekávané výstupy
5.1 Dítě a jeho tělo	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými

	pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
5.2 Dítě a jeho psychika	5.2.1 Jazyk a řeč pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děja zopakovat jej ve správných větách) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) naučit se z paměti krátké texty sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	5.2.3 Sebepojetí, city, vůle uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
5.3 Dítě a ten druhý	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené spolupracovat s ostatními respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
5.4 Dítě a společnost	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
5.5 Dítě a svět	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Rozvíjené kompetence

- *Kompetence k učení*: má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
 - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- *Kompetence k řešení problémů*: při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
 - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- *Komunikativní kompetence*: ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
 - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- *Sociální a personální kompetence*: ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- *Činnostní a občanské kompetence*: má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
 - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
 - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Vzdělávací nabídka

- Písničky, říkadla, slovní hrátky
- Jednoduché předmatematické operace (třídění, řazení, manipulace s tvary, hledání tvarů v okolí, skládanky, puzzle, tangram)
- Cesty a labyrinty, orientace v prostoru
- Činnosti na rozvoj předčtenářské gramotnosti (četba částí příběhu a jejich dokončování, četba příběhů a pohádkových knih, diskuze nad jejich obsahem, hra s písmeny)
- Reprodukovat a naučit se verše
- Děti vyprávějí vlastní pohádky
- Výstavy oblíbených knih dětí
- Prohlížení prací ilustrátorů
- Vyprávění vtipů, vtipné historky a žertíky
- Vyprávění, rozhovory, kladení otázek
- Převyprávění příběhu podle obrázků
- Pracovní listy a sešity
- Práce s obrazovým materiálem, didaktickými pomůckami, fotografiemi
- Tvořivé hry, hry v roli, námětové hry
- Dramatizace (vyjádření pohádkových postav, profesí, chování v různých situacích, krizových situací)
- Rozvoj jemné motoriky (papírové tkaní, skládání z papíru)
- Manipulace s předměty a soubory předmětů podle pokynů, pravidel
- Rozvoj hrubé motoriky (tanec se stuhou, malování levou pravou a oběma rukama na velkou plochu)
- Experimenty s okolím světa (pokusy s materiálem a potravinami, činnosti s lupou, mapou, baterkou a telefonem)
- Pozorování svého prostředí a porovnávání (architektura ve městě a na vesnici, porovnání různého počasí, příběhů, obrázků...) - porovnávání vlastností, hledání rozdílů
- Poslech hudby (klasická hudba, moderní, etnická, hudební pohádky)
- Rozeznávání hudebních nástrojů a manipulace s nimi, netradiční a etnické hudební nástroje
- Multikulturní výchova (skládání postav Grana, určování národností, hračky pro děti z celého světa, papírové řetězy postav)
- Elementární seznámení s jinými zeměmi, kulturami, jazyky a zvyky
- Rozšiřování slovní zásoby (profesní výrazy, zemědělství, multikulturní výrazy)
- Rozvoj sluchového vnímání (poznávání po hlase, hledání budíku, poznávání předmětů, zvířat, hudebních nástrojů podle zvuku)
- Identifikovat sebe sama, odlišit se od ostatních – vyjádřit své prožitky pomocí výtvarných činností
- Vyjádřit své prožitky dramatickou improvizací – nebát se před ostatními se projevit a vyjádřit
- Společné pracovní činnosti, velkoformátové výtvarné projekty (podmořský svět, město a vesnice, stavba totemu,...)

- Návštěvy historických a kulturních památek, seznámení s historií prostřednictvím vyprávění, příběhů, obrazů, diskuze
- Země naše – poznávání státních symbolů, funkce, kresba prezidenta, zámky, hrady, hymna a slova
- Výtvarné činnosti (vystřihování, lepení, trhání, modelování, výtvarné zpracování zážitků)
- Experimenty s netradičními výtvarnými pomůckami a materiál
- Výstava výtvorů dětí, jarmark prodaných prací, finanční se podílení na přípravě
- Sledování výchovných pořadů
- Návštěvy místních řemeslníků, obchodů a podnikatelů
- Návštěvy divadel
- Seznámení s různými typy loutek – maňásci, marionety
- Záchranný integrační systém – záchranáři, hasiči, policisté
- Dopravní výchova – poznávání značek, druhů dopravních prostředků, bezpečnost na silnici, v provozu, videa, dramatizace
- Dráha na kolo, koloběžku, o nejhezčí kolo
- Rozvoj finanční gramotnosti (vytvoření pokladničky, prodej, vytvoření obchodu, vlastních peněz, seznámení s koloběhem, jak vypadají, kdo je na nich zobrazen, frotáž mincí, porovnávání čísel)
- Kimova hra, smyslové rozeznávání materiálů

Sokolík a příroda

Záměrem je maximálně využívat okolní prostředí k poznávání živé i neživé přírody, poznávat zákonitosti přírody a její krásy, rozvíjet své smysly, pracovat s přírodním materiálem a objevovat vlastní možnosti, jak přírodě pomoci, jak ji chránit. Seznámit se s nejrůznějšími druhy ekosystémů v blízkém okolí, ale i v celém světě. Rozvíjet v dětech pocit sounáležitosti s přírodou a vědomí, že mohou svými činy ovlivnit její ochranu a rozvoj.

Výběr témat

Stopy zvířat
Třídíš, třídím, třídíme
Naše krásná planeta
Co se děje...
Čas kolem nás
Co nám řekl teploměr
Drakiáda
Koulelo se, koulelo
Hoř, ohníčku na poli
Veselý dvoreček
Voda, voděnka
Jaro, vítej k nám
Co se děje v úlu

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy

Oblasti	Očekávané výstupy
5.1 Dítě a jeho tělo	– zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a

	chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) – rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
5.2 Dítě a jeho psychika	5.2.1 Jazyk a řeč – vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách – formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat – projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) – vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení – chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase – vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	5.2.3 Sebepojetí, city, vůle – uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je – prožívat radost ze zvládnutého a poznaného – být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem – těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
5.3 Dítě a ten druhý	– uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou – spolupracovat s ostatními – dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
5.4 Dítě a společnost	– chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé – utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

	– zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. – zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
5.5 Dítě a svět	– orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) – mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte – vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) – všimnout si změn a dění v nejbližším okolí – porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole – mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí – rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně – pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Rozvíjené kompetence

- *Kompetence k učení:* soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- *Kompetence k řešení problémů:* všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
 - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- *Komunikativní kompetence:* dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- *Sociální a personální kompetence:* samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
 - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

- *Činnostní a občanské kompetence*: odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
 - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
 - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Vzdělávací nabídka

- Pozorování přírody, vycházky do různých ekosystémů (pole, les, zahrada)
- Sběr přírodnin – určování dle atlasu, zásobníky plodů, herbáře, hry s přírodninami a výtvarné činnosti s jejich využitím
- LandArt (domečky z přírodních materiálů, instalace v přírodě)
- Výtvarné činnosti inspirované přírodou – malování temperou – co v lese roste, dotváření přírodnin, tisk na textil (práce s jablky, hruškou, cibulí, paprikou), navlékání jeřabin a plodů, otisky přírodnin, frotáže, zapouštění barev
- Hry s makovicemi (ptáčky, košíčky, zvykoslovné předměty)
- Jak se balí švestkové knedlíky – hry s modelínou
- Kreslíme brouky, punčochové housenky, práce s textilem
- Výroba pavouků a pavučin z přírodního materiálu, využití dřevěných korálků a barevných drátků
- Vytvoření velkoformátových obrazů, kolektivní práce s různými materiály
- Využití odpadového materiálu k výrobě
- Tematické taneční improvizace (padá listí, rej listí ve větru, růst květin, počasí, zimní spánek zvířat, poslech Vltavy)
- Zdravá strava – rozpoznávání a třídění potravin, pojmenovávání a poznávání jejich složení a původu, prohlížení kuchařských knih
- Dramatizace – zeleninová pohádka s hrdiny
- Ovocný talíř – výstava ovoce a zeleniny, ochutnávky
- Společné hry dětí (Kompot)
- Počasí (koloběh přírody v ročních obdobích, náhlé změny – seznámení s přírodními živly, porovnání délky dní, střídání počasí)
- Zima: vycházky k zamrzlému koupališti, klouzání, sáňkování, bobování, experimenty se sněhovými vločkami, hry se sněhem (sněhuláci, domečky, bludiště), stopy ve sněhu, cesty labyrinty, péče o ptáky a zvířata v zimě
- Hry s oblečením podle ročního období
- Práce na zahradě (klíčení a pokusy se semínky, úklidové práce, sázení)
- Dramatizace („O dvanácti měsíčkách“, tvořivé hry se ZOO)
- Pozorování živočichů v jejich přirozeném prostředí, využívání pomůcek (mikroskop, zvětšovací skla)
- Pohádky z přírody a ze života v ní – příběhy se zvířecím hrdinou
- Práce s encyklopediemi, vzdělávací pořady
- Koloběh vody (experimenty s vodou a skupenstvím, jak vzniká řek, vlastnosti vody – zásoba přídavných jmen), hrátky s vodou na zahradě, skládanky lodky
- Poslech nahrávek deště, bouře, moře, relaxační hudba s tématem podmořského

- Prosociální hry
- Návštěva sběrného dvora, řízené diskuze o recyklaci, kontejnery
- Porovnávání vlastností materiálů, jejich využití (didaktické pomůcky)
- Cestování s globusem, mapou, atlasem – brva na mapách, poznávání ekosystémů dle barev
- Mám doma zvíře (domácí, exotická, divoká zvířata)

Sokolík chce být zdravý

Vychovávat ke zdravému životnímu stylu – nahlížet na zdraví jako jednotu tělesné i duševní pohody. Rozvíjet povědomí o vlastním těle s přihlédnutím k okolním faktorům, které mohou působit pozitivně i negativně na jejich zdraví. Pomoci dětem objevovat radost z pohybu. Pochopit zdraví jako stav fyzické, psychické, sociální a estetické pohody. Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost s ohledem na individuální možnosti dítěte ve spojitosti se zdravým životním stylem a radostí z pohybu.

Výběr témat

Hurá, prázdniny!
Voláme o pomoc
Bacilů se nebojíme
U doktora
Vím, co jím
Moje smysly
Naše tělo
Naše práva
Sportem ku zdraví
Už vím, kdy říci ne

Dílčí cíle a očekávané výstupy

Oblasti	Výstupy
5.1 Dítě a jeho tělo	– zachovávat správné držení těla – vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu – zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky – vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

	– pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem – mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
5.2 Dítě a jeho psychika	5.2.1 Jazyk a řeč – popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) – rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit – vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení – řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	5.2.3 Sebepojetí, city, vůle – uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je – vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. – respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
5.3 Dítě a ten druhý	– odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná – uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je – vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) – chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
5.4 Dítě a společnost	– uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) – vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

	– dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair – uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
5.5 Dítě a svět	– zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) – uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) – porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole – mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí – rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Rozvíjené kompetence

- *Kompetence k učení*: získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- *Kompetence k řešení problémů*: řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
 - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- *Komunikativní kompetence*: průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- *Sociální a personální kompetence*: při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
 - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- *Činnostní a občanské kompetence*: svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka

- Pohybové hry a činnosti
- Procvičení částí těla (Kuželka, Hlava, ramena, Labada, hra na tělo)
- Procvičení běhu na signál, radost z pohybu (Na ovečky a vlka, Na vlka a kůzlata, Červení a modří, hry s vlajkami)
- Procvičení hmatového vnímání (určování různých tvarů předmětů, přebírání podle hmatu hromádky hračky a předměty)
- Procvičení zrakového vnímání, zraková paměť (hra „Na stín“ – snažit se všechny pohyby opakovat podle svého „pána“)
- Pohybové aktivity s důrazem na uvědomění si vlastního těla (správné držení, dechová cvičení, průpravné cviky, hry s nářadím a náčiním, zdravotní cviky, relaxace, cílené uvolnění těla, jógové cviky)
- Využití relaxační hudby, nácvik meditace
- Muzikoterapie
- Hudební a pohybové hry
- Artefietika – různé druhy materiálu
- Zimní olympiáda, letní olympiáda
- Trojrozměrná publikace „moje tělo“
- Velkoformátová malba těla, určování částí těla, vnitřních orgánů a jejich umístění, poslouchání vlastního tlukotu srdce
- Modelování části lidského těla
- Bezpečnost (příběhy s poučením, složky záchranného integrovaného systému – přednášky, příběhy a dramatizace, telefonní čísla), navození situací, při kterých by dítě mělo odmítnout to, co mu škodí
- Chování v nebezpečných situacích – ilustrační obrázky a debata, dramatizace
- Lékař a naše zdraví (poslech a dramatizace příběhů z lékařského prostředí, poznávání nástrojů; lékař, lékárna, ordinace – rozdíly)
- Seznámení s cizími slovy a jejich aktivní používání
- Hádanky – slovní hříčky
- Zdravá výživa (potravinová pyramida, příprava zdravého jídla – ovocný, zeleninový salát)
- Navozování situací vedoucích k osvojení zdravého životního stylu, sebeobsuluha
- Interaktivní pořad zdravá pětka, o dentální hygieně
- Oční vyšetření v MŠ Prima Vizus
- Cvičení v projevu citů a emocí
- Práva dětí – lidská práva, dětská práva
- Žijí mezi námi postižení

Sokolík poznává své tradice, zvyky, obyčeje

Posilovat a kultivovat osobnost dítěte, přirozeným způsobem je seznamovat s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí. Tyto tradice vhodně použít v nových moderních vztazích a souvislostech. Seznámit děti s lidovými tradicemi v průběhu roku a zapojit se do nich, poznat jejich kulturní hodnotu. Společně prožít radost, veselí a lásku v kolektivu mezi blízkými. Poznat humor a vtip v lidové slovesnosti a písních.

Výběr témat

Co nám řekl kalendář (Vylentýn, Den seniorů, Den Země, Dětský den, den matek a otců,
Svatý Martin, Svatý Václav)
Advent
Mikuláš přišel k nám
Hody, hody, doprovody
Dušičky a Halloween
Vánoce, Vánoce přicházejí
Na tři krále, o krok dále
Čarodějnice
Máje
Jémine, domine, Masopust pomine

Dílčí cíle a očekávané výstupy

Oblasti	Očekávané výstupy
5.1 Dítě a jeho tělo	– koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou – ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem – ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s

	tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) – mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
5.2 Dítě a jeho psychika	5.2.1 Jazyk a řeč – správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči – učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) – naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu) – chápat slovní vtip a humor – utvořit jednoduchý rým – sledovat očima zleva doprava – sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) – vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení – učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit – vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	5.2.3 Sebepojetí, city, vůle – vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení – uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí – těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním – zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
5.3 Dítě a ten druhý	– navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho – porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad – vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
5.4 Dítě a společnost	– porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

	– utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) – chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí – vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) – vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
5.5 Dítě a svět	– osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi – vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) – mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Rozvíjené kompetence

- *Kompetence k učení:* klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- *Kompetence k řešení problémů:* problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- *Komunikativní kompetence:* domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- *Sociální a personální kompetence:* napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- *Činnostní a občanské kompetence:* chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
 - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Vzdělávací nabídka

- Recitace, poslech tradičních říkadel i moderní poezie
- Lidové hudebně – pohybové hry, lidové tance a písně – zpěv sólo i ve skupině
- Seznámení s pranostikami a pořekadly, humorná říkadla a žertíky
- Využití netradičních hudebních nástrojů
- Výroba zvykoslovných předmětů (svícny z jablíček, perníky, figurky ze sušeného ovoce)
- Malování a kreslení přáníček (stříhání, lepení), symboly jednotlivých tradic (Vánoce: ryby, zvonek, Velikonoce: zajíc, vajíčka,...)
- Dramatizace (Betlém, masopustní průvod, strašidelné příběhy)
- Činnosti vyvolávající smích a pohodu – poezie a písně s humorem
- Čerti a mikulášská nadílka – výrobky, modelování mikulášské berly, vystřihování hvězdy, stříhání, trhání, dolepování
- Vánoce: vystřihování sněhových vloček, výroba voskových svíček a gelových, zdobení stromu a třídy, obdarovávání a společné rozdělování dárků, vyrábění koruny na Tři krále
- Dostal jsem dárek – vyjádření emocí, myšlení na ostatní, vyrábění dárků Vánoční úklid hraček
- Vánoční a velikonoční tvoření s rodiči, zpívání a poslech koled, zpívání u stromu, poslech příběhů a dramatizace
- Velikonoce: různé techniky zdobení vajíček, bochánky, kynuté zvykoslovné pečivo, práce s vrbovými proutky
- Masopust – návštěva masny, co se prodává k masopustním hodům, postavy v masopustním průvodu – popis, prohlížení obrázků, masopustní průvod
- Karneval (výroba masek a škrabošek)
- Čarodějnice – výroba kouzelných lektvarů, bylinky, čaje, poznávání podle čichu, hmatu, vůně, kresba uhlím
- Kouzelná zaříkávadla, rozpočítávadla, rýmování, dokončení rýmu
- Běh s tyčí (tematická překážková dráha, Letí bába na koštěti), prolézání strašidelným tunelem
- Strašidelné tvoření: dýně, čarodějný klobouk, pavučiny a pavouci společná výroba Moreny, začarovaná rodina
- Orientace v prostoru, pravolevá orientace podle návodu
- Akce dětí ve spolupráci s rodiči a místními spolky

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – ZÁSADY TVORBY

Třídní vzdělávací programy se týkají vzdělávání v jednotlivých třídách, jsou to pracovní, otevřené, neveřejné materiály. Třídní vzdělávací programy vycházejí z charakteristiky třídy a týkají se konkrétní vzdělávací nabídky. Každá třída vede TVP dle vlastních potřeb, avšak musí vycházet z ŠVP a RVP PV.

Třídní vzdělávací program je pracovní dokument, který rozpracovává hlavní témata školního vzdělávacího programu do vlastních podtémat. Představuje plán konkrétních činností pro určitou třídu rozvržený na časové úseky. Délku časového úseku určují děti svým zájmem.

Vzhledem ke specifickému uspořádání naší mateřské školy, kdy dochází v ranních a odpoledních hodinách ke spojování dětí do společné třídy vypadá příprava třídního plánu následovně:

- učitelky mateřské školy ve spolupráci s dětmi a případně i rodiči připraví na dobu 1 – 4 týdnů vhodná témata z jednotlivých tematických bloků, která volí podle situace v mateřské škole, zájmů a návrhů dětí, které s dětmi diskutují při komunitním kruhu, vnitřních podnětů ze situace kolem nás, podle místních tradic, případně podle nenadálých situací
- do TVP zakomponují i společné aktivity jako jsou divadelní představení, společné akce pro rodiče, se školou, výlety a podobné aktivity
- konkrétní činnosti a prostředky k naplňování cílů, a to vždy s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti a možnosti jednotlivých dětí potom už volí pro jednotlivé třídy
- společné činnosti při scházení a odpoledne po odpočinku plánují učitelky individuálně podle potřeb dětí vždy tak, aby odpovídaly zvoleným kompetencím a dílčím cílům pro toto téma

Desatero mateřské školy

Naše mateřská škola si pro svou vzdělávací činnost stanovila základní pilíř, kterým je „desatero“, jímž se řídí příprava a plánování třídních vzdělávacích programů v obou třídách i veškerá činnost mateřské školy:

1.

Sloužit především dítěti a jeho vzdělávání

Dítě stojí ve středu zájmu i práce učitelek mateřské školy ale i všech ostatních zaměstnanců.

2.

Cílevědomým vzděláváním poskytnout dětem dobré základy pro jejich další život.

Zabezpečit zdravý rozvoj a prospívání dětí, uspokojovat všechny jejich potřeby, včetně potřeb být uvedený do života ve společnosti, do kultury a vzdělávání.

3.

Připravit dítě na povinné vzdělávání, především na prostředí a vzdělávání v základní škole.

Každému dítěti vytvářet takové vzdělávací podmínky, aby v průběhu předškolního vzdělávání dostatečně rozvíjelo svůj všestranný potenciál a aby v době, kdy opouští mateřskou školu, disponovalo požadovanými kompetencemi v míře a kvalitě odpovídající jeho osobním možnostem a potřebám.

4.

Respektovat právo dítěte být jiné, mít jiné potřeby, rozvíjet a učit se jiným tempem.

V předškolním vzdělávání neusilujeme o vyrovnání všech individuálních rozdílů. Učitelky mateřské školy berou ohled na vrozené i získané osobní dispozice dítěte. Využíváme individualizace, která pomocí diferenciací vzdělávání, při níž jsou zachovávány heterogenní třídy, jako základní sociální jednotky potom provádíme diferenciaci vnitřní, obsahovou i metodickou, která respektuje individuální zvláštnosti dětí.

5.

Podporovat každý způsob práce, který je pro vzdělávání dítěte, pro jeho rozvoj a postup v učení příznivý, vhodný a přirozený.

Standardní činnosti, nadstandardní péče, individuální práce s talentovanými nebo méně nadanými dětmi, zapojení zákonných zástupců do vzdělávacího procesu. Vhodné formy i metody práce.

6.

Zajistit plnou spokojenost dítěte při jeho zdravém rozvoji a vzdělávání.

Pomoci dítěti porozumět všemu, co mu mateřská škola poskytuje, napomáhat získání zdravého sebevědomí a důvěry ve vlastní síly a schopnosti.

7.

Osobnostně orientované vzdělávání založit na individuálním získávání kompetencí.

Vzdělávací program (školní, třídní) je postaven tak, aby každému dítěti dal maximum toho, co v rozsahu svých individuálních potřeb a možností může získat.

8.

Umožnit dítěti rozvoj a učení na základě vlastní aktivity.

Dát dítěti možnost a příležitost si samo věci vyzkoušet, experimentovat, aktivně prožívat a samostatně se rozhodovat.

9.

Vzdělávat dítě přirozenou a nenásilnou formou.

Všechny učitelky postupují cílevědomě, promyšleně a plánovitě, ale proces vzdělávání staví na vnitřní motivaci dítěte. Dítě je pedagogem promyšleně vedeno, ale nepocituje toto vedení jako vnější nátlak, cítí se samostatné a svobodné.

10.

Neklást důraz pouze na předem plánované řízené činnosti.

Ovlivnit dítě vším, čeho se v mateřské škole účastní, co prožívá, co se v jeho okolí děje, s čím se setkává, co běžně nastává nebo co se náhodně přihodí. Učitelky i všichni zaměstnanci se vyvarují jakéhokoliv negativního ovlivňování.

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Hodnocení a evaluace pedagogy

- Hodnotí především svoji práci - metody, formy, prostředky, zaujetí dětí.
- Evaluace celého vzdělávacího procesu třídy - porovnání třídního vzdělávacího programu x školního vzdělávacího programu - orientační kritéria toho co by mělo dítě vzhledem k věku zvládnout - podle kapitoly RVP - „Očekávané kompetence.“ Provádíme písemně po skončení každého podtématu.
- Průběžné provádění pedagogické diagnostiky - individuální hodnocení dítěte průběžně od výchozího stavu k očekávaným kompetencím

Hodnocení a evaluace ředitelky MŠ.

- Hodnotí svoji pedagogickou a řídicí práci.
- Kontroluje a hodnotí práci pedagogů - Hospitační záznam.
- Kontroluje a hodnotí práci provozních zaměstnanců
- Provádí a kontroluje pedagogickou diagnostiku - individuální hodnocení dětí podle daných kritérií (důvěrné materiály)
- Vytvoření portfolia dítěte podle možností a potřeb učitelek.
- Evaluace vzdělávacího procesu celé MŠ - integrované bloky – po jejich skončení, pololetně hodnocení výsledků třídy.

Metody hodnocení a evaluace:

- Pozorování, opakované pozorování - v průběhu všech činností.
- Rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči - příležitostně.
- Konzultace s odborníky - dětský lékař, psycholog, logoped- podle potřeby.
- Diskuze.
- Rozbor herních aktivit dítěte.
- Rozbor procesu učení - využití didaktických her a testů.
- Rozbor jazykových projevů - úroveň komunikace.
- Rozbor, analýza prací, výtvarů dítěte - výtvarné práce dítěte - kresby, pracovní listy, grafomotorika.
- Rozbor osobní dokumentace dítěte.
- Anamnéza rodinná i osobní.
- Sociometrické metody - rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině.
- Analýza vlastní pedagogické aktivity - Evaluační dotazník pro učitelku.

Vlastní hodnocení školky – systém ŠVP PV

Oblast	Kritérium	Nástroj	Četnost	Hodnotí
ŠVP	Soulad RVP PV a ŠVP, funkčnost ŠVP	Pozorování, analýza – evaluační dotazník (Příloha 2)	1x ročně	Učitelky, ředitelka
Obsah vzdělávání	Oblasti dle RVP PV	Hodnocení témat ŠVP (Příloha 3)	Po skončení tématu	Učitelky
		Celkové hodnocení ŠVP (Příloha 4)	1x ročně	Učitelky
Podmínky vzdělávání	Materiální podmínky, psychosociální, organizace	Evaluační dotazník pro učitelky (Příloha 5)	1 x ročně	Učitelky, ředitelka
		Rozhovory, pozorování, diskuze	průběžně	Učitelky, rodiče, ředitelky, děti
		Hodnocení rodičů – rozhovory, dotazníky (různou formou)	Průběžně + 1 x ročně	rodiče
Pedagogičtí pracovníci	cíle, postupy, tvořivost, improvizace metody a formy práce pedagogů	hospitace	1 x ročně (začínající učitelka 2 x ročně)	ředitelka
		Auto-evaluační dotazník (Příloha 6)	1 x ročně	učitelky
		Rozhovory, diskuze, pozorování, naslechy	průběžně	ředitelka
Hodnocení dětí	Kompetence, dovednosti, příprava na ZŠ	Záznamy o dětech - diagnostika	2 x ročně + v průběhu roku dle potřeby	učitelky
		Rozhovory, sebehodnocení dětí	průběžně	Učitelky + děti

POUŽITÁ LITERATURA

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č. j. MSMT č. j. 32405/2004-22)
- Manuál k přípravě školního(třídního) vzdělávacího programu mateřské školy 2005 (VÚP Praha)
- Zákon 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon.)
- Úmluva o právech dítěte.
- Zdravá mateřská škola (Portál 2000) - Havlínová M. a kolektiv.
- Rozvoj tvořivosti a klíčových kompetencí dětí(Portál s.r.o., Praha 2007) – Katarína Fichnová, Eva Szobiová
- Individualizace v mateřské škole (Portál s.r.o., Praha 2015) – Věra Krejčová, Jana Kargerová, Zora Syslová
- Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy (Portál s.r.o., Praha 2010) – Zuzana Bečvářová
- Autoevaluace v mateřské škole (Portál s.r.o., Praha 2012) – Zora Syslová
- Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (Portál 2000) - Havlínová M. a kolektiv.
- Metodické listy k tvorbě školních vzdělávacích programů - Smolíková K. (Raabe 2003)
- Internetové portály: www.msmt.cz www.rvp.cz
- Vzdělávací akce – DVPP – NiDV,

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Spolupráce s partnery

Příloha č. 2: Hodnocení třídy

Příloha č. 3: Hodnocení témat ŠVP

Příloha č. 4: Evaluace ŠVP

Příloha č. 5: Evaluační dotazník pro učitelky

Příloha č. 6: Autoevaluační dotazník pro učitelky

SPOLUPRÁCE S PARTNERY

- Mateřská škola spolupracuje s různými partnery:
 - Se zřizovatelem – rozpočet školy, provoz a údržba budovy školy, kulturní vystoupení pro důchodce, vítání občánků, oslavy Osvobození 8. 5. – s rodinou hrou a výletem k památníku
 - Se základní školou – kroužky, společné akce, vystoupení a besídky, sportovní akce, výlety, metodická spolupráce při přípravě předškoláků, návštěvy dětí z MŠ ve škole při vyučování a obráceně, různých společných divadlech, setkávání učitelek s metodickou pomocí, spoluprací a sladěním požadavků pro přípravu dětí na vstup do základní školy, vzájemné neformální hospitace
 - Se stacionářem v Kluku – vystoupení pro klienty, návštěvy a společné akce s klienty, drobné dárky
 - mezigenerační učení: Senior Park, Stacionář Kluk – pravidelné návštěvy a aktivity se seniory, společné čtení pohádek, pikniky, hudební a výtvarné aktivity;
 - kolegiální podpora a kontakty: MŠ Pňov-Předhradí, MŠ Libice nad Cidlinou, MŠ Cerhenice, ABA Školka Cerhenice, MŠ Ronov nad Doubravou, MŠ Sadská;
 - Univerzita Hradec Králové – v roce 2023 jsme se stali fakultní mateřskou školou, což nám přináší možnost zapojit se do nových programů Systému podpory provázejících učitelů jako zkušených pedagogů, kteří vedou studenty učitelství na pedagogických praxích a spolupracují s nimi při realizaci výuky;
 - MAS Mezilesí – spolupráce na projektech, nabídka školení pro zaměstnance, podpora vedení.
 - S místními podnikateli – návštěva provozů, drobné dárky, sponzorské dary
 - S Agro Sokoleč a.s. – drobné dárky a přání, návštěvy některých provozů, sponzorské dary
 - Se Spolkem chovatelů – spolupráce při výstavách drobného zvířectva
 - S DDM Symfonie Poděbrady - soutěže, dny otevřených dveří, různé akce, návštěvy v DDM, spoluúčast na projektech pro mateřské školy
 - S Místní lidovou knihovnou v Sokolči – návštěvy, výpůjčky knih
 - S Městskou knihovnou Poděbrady – návštěva knihovny a různých akcí zaměřených na předčtenářskou gramotnost
 - Se Sokolem Sokoleč – spolupráce při sportovních akcích
 - S SDH Sokoleč – ukázka techniky, ochrana proti požáru, praktické ukázky a soutěže pro děti
 - S Polabským muzeem Poděbrady – návštěvy vzdělávacích akcí, spolupráce s muzeem při tradičních akcích jako jsou Máje a Masopusty, návštěvy výstav, návštěvy Regionálního muzea lidových staveb Přerov nad Labem

- Mateřská škola spolupracuje i s některými odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních problémů :
 - Klinickým logopedem v Poděbradech – v Mateřském centru
 - S Mgr. Janou Královou – Doušovou – logopedem a speciálním pedagogem dojíždějícím do Sokolče
 - PPP Nymburk, PPP Kolín
 - Pediatrie

Ekocentrum Huslík – Poděbrady – pravidelné návštěvy a spolupráce

ŽIJME S PŘÍRODOU – Téma Polabskou krajinou a tradicemi našich předků, živá zahrada, ovocnářství, včelařství, udržitelné zemědělství, farma

UČME SE PŘÍRODOU – Výukové programy, vzdělávací programy, osvětové akce, příměstské tábory, provoz informačního webu, ekologický festival s promítáním filmů, vydávání vlastních publikací

PEČUJME O PŘÍRODU – Praktická ochrana přírody – záchranná stanice, podpora biodiverzity, managementy krajiny, monitoringy a transfery živočichů

POLOLETNÍ A ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ TŘÍDY EVALUAČNÍ KRITERIA

ZÁKLADNÍ DATA

- složení a věková kategorie kolektivu
- změny v docházce
- adaptace – zejména u mladších dětí, chování, vztahy mezi dětmi

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- dítě a jeho tělo pohybové činnosti, lidské tělo, ochrana zdraví, protidrogová prevence, apod.)
- dítě a jeho psychika dorozumívání mezi lidmi, sdělování, předměty a jejich vlastnosti, prostorové a časové pojmy, lidé a jejich vlastnosti, já – osobnost, právo být sám sebou, apod.
- dítě a ten druhý vztahy mezi lidmi, rodina, mateřská škola, pravidla chování
- dítě a společnost společné role, pravidla chování – mravní zásady, pracovní činnosti, kultura – tradice, apod.
- dítě a svět prostředí, v němž dítě žije – domov, doprava, příroda živá, neživá, látky a jejich vlastnosti

V každé oblasti

- dosažené KOMPETENCE (výstupy)

PRŮBĚŽNÉ CÍLE

- sebeobslužné činnosti
- návyky zdravého životního stylu

INTEGROVANÝ BLOK:

Datum:

TÉMA:

OTÁZKA	Hodnocení
1. Umožnilo téma naplnit vzdělávací cíle?	
1. a) Oblast Dítě a tělo	
1. b) Oblast Dítě a jeho psychika	
1. c) Oblast Dítě a ten druhý	
1. d) Oblast Dítě a společnost	
1. e) Oblast Dítě a svět	
2. Bylo téma pro děti zajímavé?	
3. Splnilo požadavek na pestrost a vyváženost činností?	
4. Umožnilo téma dětem spolupracovat a aktivně se zapojit do vzdělávacího procesu?	
5. Hodnocení vzdělávacích cílů, činností	
6. Projevená přání dětí	
7. Poznámky	

Otázky 1 – 4

Hodnocení 1 – 4

- 1 – ano
- 2 – spíše ano
- 3 – spíše ne
- 4 – ne

Otázky 5 – 7

Slovní hodnocení

ZÁZNAM EVALUACE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název ŠVP

Školní rok.....

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Je obsah ŠVP v souladu s RVP?	
Respektuje všech pět oblastí vzdělávání?	
Umožňuje naplňovat dílčí cíle vzdělávání?	
Umožňuje program seznamování s morálními, společenskými a estetickými hodnotami?	
Vede ke zdravému životnímu stylu?	
Orientuje děti na zájem o učení a poznávání?	
Vytváří dostatek přirozených situací a námětů k učení?	
Využívá problémové učení a experimentování?	
Využívá smyslové vnímání k přirozenému učení?	
Je práce s dětmi založena na radostném prožití celého dne v MŠ?	
Připravuje zodpovědně děti pro vstup do ZŠ ve všech oblastech rozvoje?	
Jsou rozšiřovány a zkvalitňovány nadstandardní aktivity školy?	
Je dostatečně pestrá nabídka zájmových kroužků?	
Je rozvíjena spolupráce s odborníky? (PPP, lékaři, psychologové apod.)	
Využívají rodiče MŠ jako poradenský servis?	
Mají rodiče dostatečnou možnost účastnit se aktivit školy?	
Podporuje tvořivost pedagogů?	
Odpovídá konkrétním podmínkám školy? (poloha, složení tříd i pedagog. sboru)?	

Nabízí MŠ osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí?	
Závěry pro další vzdělávací činnost školy a třídy:	
Projevená přání (rodičů, dětí, pedagogů, provozních zaměstnanců a další):	
Návrhy opatření pro funkčnost plánování a přímé vzdělávací činnosti:	
Poznámky:	

Hodnocení vypracovala..... Datum.....

EVALUAČNÍ DOTAZNÍK UČITELKY MŠ
PODMÍNKY VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍ PRÁCE ŠKOLY

Jméno:..... Třída:.....

Datum:.....

Cíl: zjistit a kriticky zhodnotit kvalitu podmínek mateřské školy

Kvalitu podmínek mateřské školy kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Vybavení nábytkem v mé třídě je dostatečné, vyhovující a estetické.	
Vybavení hračkami odpovídá počtu a věku dětí v mé třídě.	
Vybavení pomůckami a materiály je v mé třídě dostatečné.	
Prostorové uspořádání mé třídy vyhovuje nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem dětí.	
Děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí třídy.	
Děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí MŠ.	
Práce dětí z mé třídy jsou přístupné k prohlédnutí rodičů.	
Zahrada je dle mých představ dostatečně vybavená.	
V mé třídě je udržován pořádek a čistota.	
Jsou mi jasné mé povinnosti, pravomoci a úkoly.	
Jsem dostatečně informovaná o veškerém dění v MŠ.	
Mám dostatek kompetencí, volnosti pro svoji práci.	
Cítím, že je můj názor v MŠ respektován.	
Myslím si, že plánování školy jako celku je funkční.	
Myslím si, že spolupráce s ostatními odbornými institucemi je dostatečná.	
Jiné připomínky, poznámky:	
Doporučení vyplývající z této analýzy (co si představuji pro zkvalitnění podmínek školy):	

AUTOEVALUAČNÍ DOTAZNÍK PRO UČITELKY

Jméno:..... Třída:.....

Datum:.....

Cíl: sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní výchovně-vzdělávací práce vzhledem k podmínkám daným ŠVP

Kvalitu podmínek mateřské školy kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Veškerá má pedagogická činnost odpovídá poslání školy.	
Dostatečně naplňuji cíle dané plánem školy.	
Dostatečně naplňuji dílčí vzdělávací cíle dané ŠVP.	
Dostatečně naplňuji rámcové vzdělávací cíle dané RVP PV	
V MŠ zajišťuji pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci.	
S dětmi jsme každodenně dostatečně dlouho venku.	
Děti se mnou mají dostatek pohybu na zahradě i v MŠ.	
Jsem dětem vhodným vzorem.	
Nově přichozím dětem umožňuji postupnou adaptaci.	
Respektuji potřeby dětí, reaguji na ně a napomáhám v jejich uspokojování.	
Volnost a svobodu dětí dobře vyvažuji nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád.	
Můj pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítám s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.	
Nepodporuji nezdravou soutěživost.	
Vyhýbám se negativním slovním komentářům a podporuji děti v samostatnosti, dostatečně chválím a pozitivně hodnotím.	
Ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuji vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu.	
Děti ve třídě vedu ke vzájemnému přátelství.	

Programově se věnuji neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňuji (prevence šikany a vandalismu).	
Pečuji o dostatečný pitný režim všech dětí.	
Plně se věnuji dětem a jejich vzdělávání.	
Děti v mé třídě nacházejí potřebný klid, bezpečí a soukromí.	
Poměr spontánních a řízených činností mám ve svém denním programu vyvážený.	
Poskytuji dětem dostatek času i prostoru pro hru.	
Podporuji experimentování dětí.	
Respektuji individuální tempo dětí.	
Vytvářím dostatek prostoru pro individuální činnosti dětí.	
Vytvářím dostatek prostoru pro skupinové činnosti dětí.	
Mé plánování vychází z potřeb a zájmů dětí.	
Přizpůsobuji činnosti aktuálně vzniklým situacím a zážitkům dětí.	
Má evaluační činnost je smysluplná, vyvozuji z ní závěry pro svoji další práci.	
Dbám o svůj odborný růst, dostatečně se vzdělávám.	
Jednám, chovám se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami.	
Ve vztazích s rodiči se snažím o oboustrannou důvěru a otevřenost.	
Vůči rodičům jsem vstřícná, ochotná spolupracovat.	
O prospívání dětí rodiče průběžně informuji	
Chráním soukromí rodin a zachovávám patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech.	
Poznámky	
Doporučení vyplývající z této analýzy (co si představuji pro zkvalitnění podmínek školy):	

--